

Riktlinje för OPF- KR 25 Omställningsstöd och pension för förtroendevalda

Dokumentnamn	Riktlinjer för OPF-KR, Omställningsstöd och pension för förtroendevalda	Dokumenttyp Riktlinje		
Fastställd/upprättad av	Kommunstyrelsen	Datum 25-03-04	Diarienummer 2025-000073	
Dokumentansvarig/processägare	HR-avdelningen	Version 1	Senast reviderad 25-03-04	Giltig t o m 28-12-31
Dokumentinformation	Beskriver övergripande regelverket inom OPF-KR och lokala rutiner			
Dokumentet gäller för	Förtroendevalda inom Härnösands kommun			
Annan information				



Innehåll

1.1	Inledning	3
1.1.1	Pensionsmyndighet.....	3
1.1.2	Uppgiftsskyldighet.....	3
1.2	Ansvarsområden.....	4
2	Omställningsstöd	5
2.1	Beslut om omställningsförmåner	5
2.2	Ansökan om omställningsförmåner	5
2.2.1	Ansökan aktiva omställningsstöd.....	5
2.2.2	Ansökan om ekonomiskt eller förlängt omställningsstöd	6
2.3	Kostnader och omfattning för omställningsförmåner	6
2.3.1	Kostnader & omfattning om aktivt omställningsstöd	6
2.3.2	Kostnader & omfattning för ekonomiskt eller förlängt omställningsstöd	6
2.4	Aktiva omställningsinsatser	7
2.4.1	Genomförande av aktiva omställningssatser.....	7
2.5	Ekonomiskt omställningsstöd	7
2.5.1	Utbetalning	8
2.5.2	Samordning	8
2.5.3	Uppgifter om inkomst	9
2.5.4	Återbetalning eller upphörande av stöd.....	9
2.6	Förlängt ekonomiskt omställningsstöd.....	9
2.6.1	Utbetalning	10
2.6.2	Samordning	10
2.6.3	Uppgifter om inkomst	10
2.6.4	Återbetalning eller upphörande av stöd.....	10
3	Pensionsförmåner	12
3.1	Verkställighet och beslut om Pensionsförmån enligt OPF-KR.....	12
3.2	Ansökan om Pensionsförmån enligt OPF-KR.....	12
3.2.1	Ansökan om Avgiftsbestämd pension.....	12
3.2.2	Ansökan om sjukpension	12
3.3	Avgiftsbestämd ålderspension.....	12
3.3.1	Årligen Information.....	13
3.3.2	Små pensionsavgifter	13
3.3.3	Utbetalning av Avgiftsbestämd ålderspension	13
3.4	Sjukpension	14
3.4.1	Utbetalning av sjukpension	14
4	Familjeskydd och efterlevandeskydd	15
4.1	Beslut om familjeskydd eller efterlevande skydd	15
4.2	Ansökan om familjeskydd eller efterlevandeskydd	15
4.3	Efterlevandeskydd.....	15
4.3.1	Utbetalning av efterlevande skydd	15
4.4	Familjeskyddet	16
4.4.1	Utbetalning av Familjeskydd	16
4.4.2	Återbetalning eller upphörande av stöd.....	16
5	Bilaga 1 – Ansökan	17

Inledning

1.1 Inledning

Genom åren har det funnits olika beslutade system för omställningsstöd eller pension till förtroendevalda t.ex. PBF, OPF-KL eller OPF-KR.

Sammanställning av tidigare rekommenderade regelverk finns på [SKR hemsida](#)¹

Med anledning av OPF-KR 25 så reviderades reglerna i tidigare OPF-KL. Konstruktionen för omställning eller pension för politiker har många likheter med de förmåner som finns i kollektivavtalen för medarbetare inom kommunen. Däremot regleras inte politikernas omställning eller pension av kollektivavtal.

Det är varje enskild kommunen som behöver fatta ett eget beslut om vilka regler som ska gälla för de förtroendevalda och huruvida de ska ge omställningsstöd eller pension.

SKR tar fram rekommendationer på regler och kommentarer till regelverket. Det vanliga är att kommunerna fattar beslut i enlighet med SKR rekommendation om pensioner och omställningsstöd för förtroendevalda.

Utifrån SKRs föreslagna regelverket OPF-KR 25 behöver vissa delar av processen konkretiseras och tydliggöras lokalt. Det finns olika typer av förmåner. Riktlinjens syfte är att kortfattat beskriva de olika förmånerna enligt regelverket och hur de olika processerna ska fungera och hanteras i kommunen så att dessa hanteras på ett rättssäkert och objektiva sätt med utgångspunkt från OPF-KR.

Övergripande består regelverket av 3 områden

- Omställningsstöd
- Pensionsförmåner
- Familjeskydd vid dödsfall

1.1.1 Pensionsmyndighet

Kommunstyrelsen är pensionsmyndighet i Härnösands kommun enligt OPF-KR 1 kap §1 och har till uppdrag att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR.

Beslut om förmån enligt OPF-KR ska hanteras av Kommunstyrelsen eller av behörig delegat enligt Kommunstyrelsens delegationsordning.

Efter avslutade uppdrag ges inga andra förmåner än enligt OPF-KR, det vill säga inga andra förmåner ska utbetalas av nämnderna/förvaltningar med anledning av uppdragen.

1.1.2 Uppgiftsskyldighet

Den förtroendevalda är skyldig att lämna de uppgifter kommunen begär och som behövs för att kunna bedöma rätten till, samt beräkna förmåner. Utebliven uppgift enligt kommunens anvisningar medför att utbetalning inte

1

<https://skr.se/skr/arbetsgivarekollektivavtal/kollektivavtal/pensionerochavtalsforsakringar/fortroendevalda.2762.html>

sker, att pågående utbetalning stoppas eller att tidigare utbetalningar kan krävas tillbaka.

Vid efterlevandeskydd eller familjeskydd har de efterlevande till den förtroendevalda skyldighet att lämna de uppgifter kommunen begär och som behövs för att kunna bedöma rätten till, samt beräkna förmåner. Utebliven uppgift enligt kommunens anvisningar medför att utbetalning inte sker, att pågående utbetalning stoppas eller att tidigare utbetalningar kan krävas tillbaka.

1.2 Ansvarsområden

Kommunstyrelseförvaltningen ska bistå Kommunstyrelsen som pensionsmyndighet med handläggning, information om samt beräknings- och beslutsunderlag i frågor som rör OPF-KR.

2 Omställningsstöd

Det finns 3 olika förmåner inom bestämmelserna för omställningsstöd för förtroendevalda som är reglerade i Kapitel 2.

- Aktiva omställningsinsatser
- Ekonomiskt omställningsstöd
- Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

För att få någon av de ovanstående omställningsstöd kräver att den förtroendevalde själv aktivt verkar för få ett nytt arbete.

Det innebär att den förtroendevalda är inskriven hos Arbetsförmedlingen och är aktivt arbetssökande och står till arbetsmarknadens förfogande, samt i övrigt aktivt medverkar i sin omställning.

Vid bedömning av uppdragstiden eller om tiden är sammanhängande tid i uppdrag för rätten till omställningsstöd ska inte föräldraledighet eller sjukdom bedömas bryta uppdragstiden.

2.1 Beslut om omställningsförmåner

Beslut om att utge omställningsförmåner fattas av Kommunstyrelsen efter ansökan från den förtroendevalde.

Kommunstyrelsen kan besluta att inskränka rätten till eventuellt omställningsstöd om den förtroendevalda dömts för grova brott som medfört att hen skilts från förtroendeuppdraget i kommunen med stöd av 4 kap. 9 § p.2 Kommunallagen eller i annat fall agerat grovt illojalt mot kommunen på ett sådant sätt att kommunen lidit stor skada.

Dödsbo är normalt inte återbetalningsskyldigt i de fallen för mycket omställningsstöd har utbetalats i samband med dödsfallet.

Beslut om ekonomiskt omställningsstöd gäller som längst under den angivna tidsperioden som återfinns i OPF -KR.

I de fall den förtroendevalda själv vill avstå delar eller hela av det omställningsstödet så ska hen skriftligen anmäla det till HR-avdelningen. En önskan om att avstå omställningsstöd från förtroendevald ska respekteras av kommunstyrelsen.

Anmälan om att avstå omställningsstöd ska inkomma till HR-avdelningen senaste månaden innan den månad som den förtroendevalda vill att omställningsstödet ska upphöra.

2.2 Ansökan om omställningsförmåner

Ansökan om någon av de olika typerna av omställningsstöd ska lämnas skriftlig till HR-avdelningen. Beroende på vilken typ av stöd som ansöks så finns olika tidsfrister och regler att förhålla sig till.

2.2.1 Ansökan aktiva omställningsstöd

I samband med ansökan ska den förtroendevalde ha möjlighet att uttrycka sitt behov och ange själv vilken typ av aktiv omställningsinsats som önskas.

- Ansökan från förtroendevald ska inkomma till kommunen senast 3 månader efter avgång från uppdraget.

I de fall ovanstående tidsfrist inte respekteras så bortfaller rätten till aktiva omställningsstöd för den förtroendevalde.

Kommunstyrelsen kan bevilja undantag från denna tidsgräns.

2.2.2 Ansökan om ekonomiskt eller förlängt omställningsstöd

Ansökan ska innehålla de uppgifter som kommunen behöver och den förtroendevalda är skyldigt att vid förfrågan komplettera sin ansökan med de uppgifter som kommunen begär.

- Ansökan om ekonomiskt omställningsstöd ska inkomma till kommunen senast 3 månader efter avgång från uppdraget.
- Gäller ansökan om det förlängda ekonomiska stödet ska den inkomma till kommunen senast 3 månader efter att det ekonomiska omställningsstödet upphört.

Ansökan och beslut om förlängt ekonomiskt omställningsstöd gäller som längst 1 år i taget.

- För fortsatt utbetalning fordras årsvis ansökan. Normalt ska en sådan ansökan skickas in 3 månader innan den tidigare beslutet löper ut, dock senast 3 månader efter att det ekonomiska omställningsstödet har upphört.

I de fall ovanstående tidsfrister för ansökan inte respekteras så bortfaller rätten till ekonomiska omställningsstöd för den förtroendevalde.

Kommunstyrelsen kan bevilja undantag från denna tidsgräns.

Efter att ansökan har inkommit till kommunen, så påverkar inte tiden för kommunens handläggning av ärendet, rätten till förmånen. Normalt ska förmånen utbetalas 3 månader efter ansökan enligt OPF-KR. Detta under en förutsättning att den förtroendevalde har lämnat in ett adekvat underlag.

2.3 Kostnader och omfattning för omställningsförmåner

2.3.1 Kostnader & omfattning om aktivt omställningsstöd

Kommunstyrelsen fattar beslut om lämpliga omställningsåtgärder och ekonomisk omfattning. Hänsyn ska både tas till ekonomi och en bedömning av det individuella behovet av omställningsinsatser som leder till nytt arbete.

I första hand ska Omställningsfonden användas för de aktiva omställningsinsatserna alternativt upphandlad leverantör.

Kostnaden för omställningsinsatser för en förtroendevald ska normalt inte uppgå till mer än ett prisbasbelopp det aktuella året.

I de fall Kommunstyrelsen bedömer att det finns ytterligare behov av omställningsinsatser kan Kommunstyrelsen i undantagsfall fatta beslut om omställningsinsatser som överstiger ett prisbasbelopp. Den möjligheten ska användas restriktivt och vid synnerliga skäl t.ex. vid långvarig heltidsfrånvaro från arbetsmarknaden under flera mandatperioder.

2.3.2 Kostnader & omfattning för ekonomiskt eller förlängt omställningsstöd

Kostnaderna och omfattningen av stödet till enskild förtroendevald ska följa nivåerna och angivna tidsperioder i OPF-KR.

I de fall en förtroendevald har gått mellan uppdrag i kommunen eller regionen så är det möjligt med en sammanläggning av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning med annan organisation.

För att det ska vara möjligt att tillmötesgå en förtroendevalds önskemål krävs en överenskommelse mellan Härnösands kommun en annan organisation/pensionsmyndighet. Sådan överenskommelse med annan organisation kan ingås av Kommunstyrelsen.

Vid en sådan sammanläggning av kvalifikationstid och kostandfördelning är Härnösands kommuns hållning att överenskommelsen ska utgå ifrån grundprincipen att den organisation där den förtroendevalda har sitt senaste uppdrag som hen frånträder och där hen ansöker om omställningsstöd ska vara utbetalande av omställningsstödet samt att den tidigare organisation ska ersätta och stå för kostnader i proportion av den tid som läggs samman och utgör grunden för ersättningen.

2.4 Aktiva omställningsinsatser

För att en förtroendevald ska ha rätt till stödet krävs följande krävs att reglerna i kapitel 2 OPF-KR är uppfyllda. Kortfattat behöver följande omständigheter vara uppfyllda:

- Tillträtt efter valet 2014
- Fullgör uppdrag på sammanlagt minst 40 % av heltid i Härnösands kommun.
- Har minst 4 års sammanhängande uppdragstid Härnösands kommun
- Yngre än 69 år när hen lämnar sitt uppdrag.
- Inskrivnen på arbetsförmedlingen och aktivt arbetssökande.

Syftet med de aktiva omställningsinsatserna är att den förtroendevalde hitta en ny försörjning.

2.4.1 Genomförande av aktiva omställningssatser

De aktiva omställningsinsatserna ska ha påbörjats inom 6 månader efter avgång från uppdraget i Härnösands kommun.

De aktiva omställningsinsatserna kan som längst pågå under 12 månader efter avgång från uppdrag.

I de fall ovanstående tidsfrister inte respekteras så bortfaller rätten till aktiva omställningsinsatser.

2.5 Ekonomiskt omställningsstöd

För att en förtroendevald ska ha rätt till stödet krävs följande krävs att reglerna i kapitel 2 OPF-KR samt kommunen krav är uppfyllda.

Normalt innebär det ekonomiska omställningsstödet att varje år i uppdragen ger den förtroendevalde rätt till ekonomiskt omställningsstöd i 3 månader. Det ekonomiska omställningsstödet ges dock som längst under en tidsperiod om 3 år.

Det ekonomiska omställningsstödet är att jämställa med inkomst av tjänst och ska hanteras i enlighet med skatteverkets regler.

För uppgift om den förtroendevaldes tid i uppdrag i Härnösands kommun finns uppgifter hos politisk samordnare.

Enbart hela fullgjorda år (dvs 12 månader) i uppdragen beräknas och ligger till grund för omställningsstöd.

Kortfattat behöver följande omständigheter vara uppfyllda:

- Tillträtt efter valet 2014
- Fullgör uppdrag på sammanlagt minst 40 % av heltid i Härnösands kommun.
- Har minst 1 års sammanhängande uppdragstid i Härnösands kommun
- Yngre än 69 år när hen lämnar sitt uppdrag
- Inskriven på arbetsförmedlingen och aktivt arbetssökande.

Det ekonomiska omställningsstödet upphör normalt i de fall:

- Den förtroendevalda får ett nytt uppdrag om minst 40 % av heltid inom kommun, region, kommunalförbund, eller får uppdrag i riksdag eller regering i minst motsvarande omfattning
- Omställningsstödet utges till och med månaden innan den förtroendevalde fyller 69 år.

2.5.1 Utbetalning

Det ekonomiska omställningsstödet utbetalas månatligen.

Den tidsperiod som den förtroendevalda har rätt till ekonomiskt omställningsstöd börjar löpa dagen efter avgången från det uppdrag som gett rätt till förmånen. Uttaget av det ekonomiska omställningsstödet kan inte skjutas upp.

Maximalt tre månaders ekonomiskt omställningsstöd kan betalas ut retroaktivt. För att få retroaktiv utbetalning från första dagen efter avgång från uppdraget ska ansökan göras inom tre månader från att den förtroendevalda avgick från sitt uppdrag.

Det ekonomiska omställningsstödet kan tidigast börja utbetalas den första månaden efter avgången.

Det ekonomiska omställningsstödet betalas ut på innevarande månad i förskott. Det är en preliminär utbetalning i de fall samordning ska ske, tills inkomstuppgift inkommit och den nivån på ersättningen kan fastställas.

2.5.2 Samordning

För tidsperioden, år 1 efter att den förtroendevalda har avgått från sitt uppdrag samordnas inte utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd med förvärvsinkomster.

För tidsperioden efter det första året efter avgången (år 2 och år 3) så ska omställningsstödet samordnas/minskas med de förvärvsinkomster som den förtroendevalde erhåller. Dock ska årligen motsvarande ett prisbasbelopp av förvärvsinkomsterna undantas från samordning.

2.5.3 Uppgifter om inkomst

För den tid då samordning ska ske så är den förtroendevalde skyldig att lämna in inkomstuppgifter till kommunen.

- Inför varje period där samordning ska ske, ska den förtroendevalde lämna in en preliminär uppgift om sin förväntade förvärvsinkomst kommande år. Utifrån dessa uppgifter ska det ekonomiska omställningsstödet samordnas och eventuellt minskas i enlighet med OPF-KR.
- I de fall den förtroendevalde får förändrad inkomst under perioden för utbetalningen (högre eller lägre) så ska hen meddela det till kommunen.
- Kommunen ska ompröva nivån på det ekonomiskt omställningsstöd utifrån det nya underlaget.
- Efter intjänade året ska den förtroendevalda lämna in inkomstuppgift från skatteverket och nivån och rätten ersättningen till fastställs slutligen.

2.5.4 Återbetalning eller upphörande av stöd

Om den förtroendevalde har lämnat oriktiga eller otillräckliga uppgifter, inte sökt arbete i tillräcklig omfattning, inte tagit erbjudet arbete eller deltagit i planerad utbildning eller på annat sätt fått för mycket ersättning kan den förtroendevalde bli skyldig att återbetala hela eller delar av det utbetalda omställningsstödet.

Om den förtroendevalda har en innevarande månad haft förvärvsinkomster som ska samordnas så kan kommunen reglera detta igenom att kommande utbetalningar minskas, helt bortfaller eller att den förtroendevalda får betala tillbaka det.

2.6 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

För att en förtroendevald ska ha rätt till stödet krävs att reglerna i kapitel 2 OPF-KR samt kommunen krav är uppfyllda.

Den förtroendevalda behöver i första hand uppfylla reglerna för ekonomiska omställningsstödet enligt §4 OPF-KR. Det förlängda omställningsstödet ges i direkt anslutning till att det ekonomiska omställningsstödet enligt §4 OPF-KR upphör.

Kortfattat behöver följande omständigheter vara uppfyllda:

- Har minst 8 års sammanhängande uppdragstid i Härnösands kommun.
- Att stödet enligt §4 har upphört och den förtroendevalda har uppnått den lägsta tillåtna ålder för att ta ut den allmänna pensionen, det aktuella året.
- Yngre än 69 år när hen ansöker om det förlängda ekonomiska stödet.
- Inskrivnen på arbetsförmedlingen och aktivt arbetssökande.

Det ekonomiska omställningsstödet upphör i de fall:

- Den förtroendevalda får ett nytt uppdrag om minst 40 % av heltid inom kommun, region, kommunalförbund, eller får uppdrag i riksdag eller regering i minst motsvarande omfattning
- Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges till och med månaden innan den förtroendevalde fyller 69 år.

2.6.1 Utbetalning

Det ekonomiska omställningsstödet kan tidigast börja utbetalas den första i månaden efter att stödet enligt §4 OPF-KR har upphört. Uttaget av det förlängda ekonomiska omställningsstödet kan inte skjutas upp.

Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utbetalas månatligen.

Maximalt tre månaders ekonomiskt omställningsstöd kan betalas ut retroaktivt. För att få retroaktiv utbetalning från första dagen ska ansökan göras inom tre månader från att ekonomiska stödet enligt §4 OPF-KR har upphört.

Det ekonomiska omställningsstödet betalas ut på innevarande månad i förskott. Det är en preliminär utbetalning tills inkomstuppgift inkommit så att eventuell samordning kan ske.

2.6.2 Samordning

Det förlängda omställningsstödet ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster under hela utbetalningstiden av det förlängda ekonomiska omställningsstödet.

2.6.3 Uppgifter om inkomst

För den tid då samordning ska ske så är den förtroendevalde skyldig att lämna in inkomstuppgifter till kommunen.

- Inför varje period där samordning ska ske, ska den förtroendevalde lämna in en preliminär uppgift om sin förväntade förvärvsinkomst kommande år. Utifrån dessa uppgifter ska det ekonomiska omställningsstödet samordnas och eventuellt minskas i enlighet med OPF-KR.
- I de fall den förtroendevalde får förändrad inkomst under perioden för utbetalningen (högre eller lägre) så ska hen meddela det till kommunen.
- Kommunen ska ompröva nivån på det ekonomiskt omställningsstöd utifrån det nya underlaget.
- Efter intjänade året ska den förtroendevalda lämna in inkomstuppgift från skatteverket och nivån och rätten ersättningen till fastställs slutligen.

2.6.4 Återbetalning eller upphörande av stöd

Om den förtroendevalde har lämnat oriktiga eller otillräckliga uppgifter, inte sökt arbete i tillräcklig omfattning, inte tagit erbjudet arbete eller deltagit i planerad utbildning eller på annat sätt fått för mycket ersättning kan den

förtroendevalde bli skyldig att återbetala hela eller delar av det utbetalda omställningsstödet.

Om den förtroendevalda har en innevarande månad haft förvärvsinkomster som ska samordnas så kan kommunen reglera detta igenom att kommande utbetalningar minskas, helt bortfaller eller att den förtroendevalda får betala tillbaka.

3 Pensionsförmåner

Det finns 2 olika förmåner inom Pensionsbestämmelserna för förtroendevalda som är reglerade i Kapitel 3 OPF-KR.

- Avgiftsbestämd ålderspension
- Sjukpension

Utöver detta finns även ett efterlevandeskydd som pensionsförmån för de efterlevande till en förtroendevald, den redovisas i nästa kapitel.

Pensionsbestämmelserna omfattar alla förtroendevalda som har tillträtt i samband med valet 2014 eller senare.

Reglerna kring pension gäller inte för de förtroendevalda som vid tillträdet av uppdragen är äldre än 69 år (s.k. LAS-ålder)

Varje ny mandatperiod betraktas som ett nytt tillträde i uppdrag.

3.1 Verkställighet och beslut om Pensionsförmån enligt OPF-KR

Att hantera en ansökan från den förtroendevald om utbetalning av ålderspension enligt reglerna i OPF-KR är verkställighet.

Beslut om sjukpension, eller att inte utbetala avgiftsbestämd ålderspension enligt OPF-KR ska fattas av Kommunstyrelsen.

3.2 Ansökan om Pensionsförmån enligt OPF-KR

3.2.1 Ansökan om Avgiftsbestämd pension

Den förtroendevalda som vill ansöka om att ta ut avgiftsbestämd pension ska kontakta kommunens löneenhet för vidare instruktioner.

Ansökan ska ske som senast tre månader före önskad utbetalning.

Vid ansökan om avgiftsbestämt ålderspension ska den förtroendevalda ange om hen vill att efterlevandeskyddet ska upphöra.

3.2.2 Ansökan om sjukpension

Ansökan om sjukpension ska lämnas till HR-avdelningen senast 3 månader efter att den förtroendevalde har fått beslutet om sjuk- eller aktivitetsersättning.

I de fall ovanstående tidsfrister för ansökan inte respekteras så bortfaller rätten till sjukpension för den förtroendevalde.

Kommunstyrelsen kan bevilja undantag från denna tidsgräns.

Den förtroendevalde är skyldig att lämna de uppgifter kommunen behöver för att kunna bedöma rätten till och beräkna sjukpensionen.

3.3 Avgiftsbestämd ålderspension

Den avgiftsbestämda ålderspensionen enligt OPF-KR påminner om konstruktionen för de kollektivavtalade tjänstepensionsavtalet.

Kommunen sätter av en bestämd procent av den enligt OPF-KR pensionsgrundande inkomsten till en pensionsbehållning. Den pensionsgrundande inkomsten beräknas per kalenderår.

Pensionsavgifter enligt OPF-KR §5

Fram till 69 år	6%
för inkomster under 7,5 Inkomstbasbelopp	
Fram till 69 år	31,5%
för inkomst över 7,5 Inkomstbasbelopp	
Från 69 år görs ingen uppdelning utan den förtroendevalde erhåller samma avgift på hela inkomsten.	6%
Den förtroendevalde tillträder sina uppdrag efter 69 år	0% (omfattas inte av reglerna)

Den pensionsgrundande inkomsten består av de kontanta ersättningar som den förtroendevalda får t.ex. årsarvode, sammanträdesersättningar eller andra kontanta ersättningar för uppdraget.

I den pensionsgrundande inkomsten ingår inte ersättningar som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättningar

3.3.1 Årligen Information

Information till förtroendevald om aktuell pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst enligt OPF-KR samt avsättningar av pensionsavgifts lämnas årligen av upphandlad pensionsadministratör eller Löneenheten.

3.3.2 Små pensionsavgifter

Om pensionsavgiften för ett kalenderår är mindre än 3 procent av inkomstbasbeloppet, ska enligt OPF-KR avgiften betalas ut kontant året efter intjänandet istället för att sättas av till en pensionsbehållning.

Belopp under 200 kronor i 2019 nivå utbetalas inte. Från och med 2019 uppräknas nivån 200 kr årligen med förändringen av inkomstbasbeloppet.

Utbetalningar av små pensionsavgifter är verkställighet och hanteras av löneenheten.

3.3.3 Utbetalning av Avgiftsbestämd ålderspension

Utbetalningar hanteras av löneenheten eller upphandlad pensionsadministratör.

Den avgiftsbestämda ålderspensionen enligt OPF-KR utbetalas till den förtroendevalde efter ansökan, tidigast från den ålder då den allmänna pensionen kan tas ut.

Uppgifterna om från vilken ålder den allmänna pensionen kan tas ut det aktuella året finns hos den statliga pensionsmyndigheten.

Normalt kan den allmänna pensionen tas ut 3 år innan den fastställda riktåldern det aktuella året. För att säkerställa från vilken ålder som OPF-KR

kan utbetalas så kan den statliga pensionsmyndigheten kontaktas eller uppgifterna om riktålder hittas på deras hemsida².

Den avgiftsbestämda ålderspensionen utbetalas normalt månadsvis och livsvarigt.

I de fall pensionsbehållningen är mindre än 150 % av inkomstbasbeloppet året innan utbetalningen så är grunden att det betalas ut som en engångsersättning till den förtroendevalde. Efter begäran från den förtroendevalda kan det pensionsbehållningen utbetalas månatligen.

3.4 Sjukpension

Reglerna i OPF-KR om sjukpension innebär i korthet att det ska vara en förmån lik AGS-KL för de anställda och omfattar de förtroendevalda som:

- Fullgör uppdrag på sammanlagt minst 40 % av heltid i Härnösands kommun.
- Har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB)
- Avgår från sina uppdrag före mandats perioden slut pga sjukdom.

Förtroendevald som avgår från uppdraget p g a sjukdom har ett efterskydd i 270 kalenderdagar efter avgången enligt OPF-KR. Efterskyddet innebär rätt till sjukpension om sjuk- eller aktivitetsersättning beviljas under efterskyddstiden. Rätten till efterskydd upphör om den förtroendevalde får nytt uppdrag eller anställning med pensionsrätt

3.4.1 Utbetalning av sjukpension

Sjukpension utbetalas månatligen under den tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning.

Utbetalning ska normalt ske inom 3 månad från det att kommunen har fått in ansökan enligt OPF-KR.

² <https://www.pensionsmyndigheten.se/>

4 Familjeskydd och efterlevandeskydd

I de fall en förtroendevald avlider finns ett efterlevandeskydd för de efterlevande till förtroendevalda enligt OPF-KR kap 3, §11 samt ett familjeskydd enligt OPF-KR Kap 4.

Löneenheten eller upphandlad pensionsadministratör hanterar den praktiska hanteringen gällande frågor om familjeskydd och efterlevandeskydd.

4.1 Beslut om familjeskydd eller efterlevande skydd

Beslut om utbetalning av familjeskydd eller efterlevandeskydd eller att inte utbetala familjeskydd eller efterlevandeskydd enligt OPF-KR ska fattas av Kommunstyrelsen.

Att återkräva för mycket utbetald ersättning är verkställighet.

Beslut om att efterskänka för mycket utbetald förmån ska fattas av Kommunstyrelsen.

4.2 Ansökan om familjeskydd eller efterlevandeskydd

I händelse av den förtroendevaldas dödsfall ska efterlevande ansöka hos kommunen om utbetalning av efterlevandeskydd eller familjeskydd.

Detta kan ske på två vis:

1. Att den upphandlade pensionsadministratören förser kommunen med information om dödsfallet, beslutsunderlag och uträkningar för efterlevandeskydd eller familjeskyddet.
2. I de fall de efterlevande vänder sig direkt till kommunen med ansökan om efterlevandeskydd eller familjeskydd ska ansökan lämnas till löneenheten som tar kontakt med upphandlad pensionsadministratör.

Ansökan ska inkomma till kommunen senast sex månader efter inträffat dödsfall. I de fall ovanstående tidsfrister inte respekteras så bortfaller rätten till efterlevandeskydd.

Kommunstyrelsen kan bevilja undantag från denna tidsgräns.

4.3 Efterlevandeskydd

Ålderspensionen i kap 3 innehåller ett efterlevandeskydd. Det innebär att pensionsbehållningen betalas ut till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

I de fall efterlevandeskyddet har valts bort av den förtroendevalde i samband med ansökan om utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension utgår inget efterlevandeskydd.

4.3.1 Utbetalning av efterlevande skydd

Enligt OPF-KR ska efterlevandeskyddet betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo.

I andra hand betalas efterlevandeskydd till barn. Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn enligt OPF-KR.

Efterlevandeskyddet utbetalas normalt månadsvis under 5 år, dock i de fall pensionsbehållningen är under 150 % av ett inkomstbasbelopp året före utbetalningen så utbetalas ersättningen som en engångsersättning enligt OPF-KR.

4.4 Familjeskyddet

Reglerna om Familjeskyddet gäller från och med den tidpunkt då fullmäktige har beslutat att OPF-KR 25 ska trädas i kraft av fullmäktige och omfattar de förtroendevalda som:

- Fullgör uppdrag på sammanlagt minst 40 % av heltid i Härnösands kommun.

Utöver detta så gäller även reglerna om familjeskydd enligt OPF-KR om den förtroendevalde avlider:

- under den tid då den förtroendevalda får sjukpension enligt OPF-KR
- inom 6 månader från att hen har befriats/frånträtt sitt uppdrag.

Kortfattat finns 2 olika förmåner inom OPF-KR för de efterlevande och är reglerade i Kapitel 4 OPF-KR.

- Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen.
- Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

I de fall den förtroendevalda har ett skydd som motsvarande skydd för efterlevande från anställning eller annat uppdrag så har de efterlevande inte rätt till familjeskydd enligt OPF-KR.

4.4.1 Utbetalning av Familjeskydd

Utbetalning av familjeskyddet sker månadsvis.

4.4.2 Återbetalning eller upphörande av stöd

Om de efterlevande till den förtroendevalde har lämnat oriktiga eller otillräckliga uppgifter, eller på annat sätt agerat så att de har fått för mycket ersättning kan de bli skyldig att återbetala hela eller delar av det utbetalda omställningsstödet.

Vid efterlevandeskydd eller familjeskydd har de efterlevande till den förtroendevalda skyldighet att lämna de uppgifter kommunen begär och som behövs för att kunna bedöma rätten till, samt beräkna förmåner. Utebliven uppgift enligt kommunens anvisningar medför att utbetalning inte sker, att pågående utbetalning stoppas eller att tidigare utbetalningar kan krävas tillbaka.

5 Bilaga 1 - Ansökan

Ansökan enligt OPF-KR 25 omställningsstöd och pension för förtroendevalda

Namn på den förtroendevalde: _____

Personnummer: _____

Vilket stöd enligt OPF-KR ansöker du om?

<input type="checkbox"/>	Aktiva omställningsåtgärder
<input type="checkbox"/>	Ekonomiskt omställningsstöd
<input type="checkbox"/>	Förlängt ekonomiskt omställningsstöd
<input type="checkbox"/>	Ålderspension enligt OPF-KR
<input type="checkbox"/>	Sjukpension
<input type="checkbox"/>	Familjeskydd
<input type="checkbox"/>	Efterlevandeskydd

Ansöker om stödet från och med datum _____

I de fall du har önskemål om aktiv omställningsinsats så kan du nedan komma med förslag på önskade omställningsinsatser åtgärder eller beskriva ditt behov av omställningsinsatser. Vidare dialog om vilka omställningsinsatser kan bli aktuellt

Beroende på typ av stöd som ansöks så kan ytterligare instruktioner tillkomma för att ansöka om det specifika stödet. Samt att ytterligare information och underlag kan komma att efterfrågas för att kunna bedöma rätten till stöd enligt OPF-KR.

Sökande:

Namnförtydligande:

Datum

Kontaktuppgifter:

Adress:

Mail:

Telefon:

Beroende på typ av stöd ska blanketten lämnas till HR eller löneenheten på Härnösands kommun.